

PRELIMINARNI IZVJEŠTAJ S DRUGE SEZONE ARHEOLOŠKOG ISKAPANJA NA TELL JALULU 1994.¹

Željko Gregor

Mr. Željko Gregor je magistrirao na Newbold Collegeu u Velikoj Britaniji a sada završava doktorske studije iz arheologije na Sveučilištu Andrews, u SAD, i bavi se istraživačkim radom na Arheološkom institutu Sveučilišta Andrews.

SAŽETAK:

Preliminarni izvještaj s druge sezone arheološkog iskapanja na Tell Jalulu 1994.

Tijekom druge sezone arheološkog iskapanja nastavljen je rad na područjima A i B iz prethodne sezone, ali je otvoreno još jedno područje, područje C. Osim što je ovo iskapanje razjasnilo pitanja koja nisu bila jasna u prethodnoj sezoni (na primjer: priroda i funkcija zida u području A, te lokalitet gradskih vrata na području B), otkrivena su nova impresivna zdanja. Najvažnije otkriće s područja A, a vjerojatno i cijeloga lokaliteta, jest "trodjelna zgrada" s potpornim stupovima. Uz to je važna i prostorija iz kvadratne jedinice A5, koja je ujedno i najraniji stambeni prostor pronađen na ovom lokalitetu (9. st. pr. Kr.) Na području B otkrivena je jedna komora gradskih vrata, a na području C impresivna zgrada kojoj su zidovi sačuvani do dva metra iznad poda. Prema proračunima na ovom je lokalitetu postojalo 14 faza ljudske aktivnosti, od kojih su 5 bile faze nastanjenosti. Čini se stoga jasnim da je Tell Jalul bio nastanjen od 9. do 4. st. pr. Kr.

¹ Za omogućavanje iskapanja na Tell Jalulu treba zahvaliti Ministarstvu za starine u Jordanu na čelu s dr. Safwanom Tellom, koji je još tada služio kao generalni direktor Ministarstva, generalu Acashu es-Zebenu, vlasniku Tell Jalula, te isto tako Adeebu Abu Shmaisui, predstavniku Ministarstva za starine.

Uvodno razmatranje

Tijekom lipnja i srpnja 1994. godine arheološki tim² sačinjen od članova različitih nacionalnosti³ što ga je sponzoriralo Sveučilište Andrews pod pokroviteljstvom Madaba Plains Project (MPP) na iskapanje Tell Jalula. Premda MPP postoji već dvadesetak godina, ovo je bila druga sezona arheološkog iskapanja na ovom lokalitetu.⁴ Tijekom prve sezone otvorena su samo dva područja A i B⁵ Tijekom ove druge sezone rad je nastavljen na ovim dvama područjima s time što je otvoreno još jedno (područje C) u središtu lokaliteta.⁶ Na području A otvoreno je šest novih kvadrat-

2 Za uspješnu sezonu arheološkog iskapanja zaslužni su: Randal Younker, direktor; David Merling, pomoćnik direktora; Željko Gregor, rukovoditelj područja A; James Fisher, rukovoditelj područja B; Penny Clifford i Richard Dorsett, rukovoditelji područja C; Ružica Gregor, rukovoditeljica kvadratnih jedinica A3 i A7; Chang-Ho Ji, rukovoditelj kvadratnih jedinica A4 i A8; Stephanie Elkins, rukovoditeljica kvadratne jedinice A5; Adeeb Abu Shmais i Sandra Perković-Pavliša, rukovoditelji kvadratne jedinice A6; Hugo W. Christiansen, rukovoditelj kvadratne jedinice B9; Sabal Zeben, rukovoditeljica kvadratne jedinice B10; Karen A. Borstad, rukovoditeljica kvadratne jedinice B11; Jennifer L. Groves, rukovoditeljica kvadratne jedinice B12; Carolyn F. Draper, rukovoditeljica kvadratne jedinice C1; Kent K. Birmingham, rukovoditelj kvadratne jedinice C2; Canute R. Birch, rukovoditelj kvadratne jedinice C3; Mary B. Hoagland, rukovoditeljica kvadratne jedinice C4; te ostali pomagači: Karen A. Borstad, Laura M. Bredall, Kathleen Dorsett, Jonathan G. Erich, Claoma Fearing, Jeffrey i Jonathan Fisher, Valentino Gligorov, Samuel Gregor, Michael L. Gregory, Michael P. Leeper, Julie A. Lepore, Brian D. Manley, Dragutin i Pavle Matak i Boris Vale. Ulogu arhitekta vršio je Mark Ziese a pomagao mu je Valentino Gligorov.

3 Većina sudionika ovog tima bili su Amerikanci. Po prvi se put u povijesti MPP-a uputila skupina dragovoljaca iz Hrvatske koju je predvodio dr. Dragutin Matak, dekan Adventističkog teološkog fakulteta iz Maruševca. S njime su bili Boris Vale, Sandra Perković-Pavliša i Pavle Matak. Osim sudionika hrvatske narodnosti na iskapanju je bio i Valentino Gligorov, makedonac koji živi u švicarskoj.

4 O prijašnjim rezultatima MPP-a možete više čitati u: Lawrence T. Geraty, "A Preliminary Report on the First Season at Tell el-Umeiri (June 18 to August 8, 1984)", AUSS 23 (1985): 85-110; Lawrence T. Geraty, Larry G. Herr, Oysten S. LaBianca, "The Joint Madaba Plains Project: A Preliminary Report on the Second Season at Tell el-Umeiri and Vicinity (June 18 to August 6, 1987)", AUSS 26 (1988): 217-252; Randall W. Younker, Lawrence T. Geraty, Larry G. Herr, Oysten S. LaBianca, "The Joint Madaba Plains Project: A Preliminary Report of the 1989 Season, Including the Regional Survey and Excavations at El-Dreijat, Tell Jawa, and Tell el-Umeiri (June 19 to August 8, 1989)", AUSS 28 (1990): 5-52; Randall W. Younker, Lawrence T. Geraty, Larry G. Herr, Oysten S. LaBianca, "The Joint Madaba Plains Project: A Preliminary Report of the 1992 Season, Including the Regional Survey and Excavation at Tell Jalul and Tell el-Umeiri (June 16 to July 31, 1992)", AUSS 31 (1993): 205-238; Lawrence T. Geraty, Madaba Plains Project: the 1984 Season at Tell el-Umeiri and Vicinity and Subsequent Studies (Berrien Springs: Andrews University Press, 1989); Larry G. Herr, Madaba Plains Project: the 1987 Season at Tell el-Umeiri and Vicinity and Subsequent Studies (Berrien Springs: Andrews University Press, 1991); Larry G. Herr, L. T. Geraty, O. S. LaBianca and R. Younker, Madaba Plains Project; The 1992 Excavations at Tell el-Umeiri, Tell Jalul, and Vicinity. *Annual of The Department of Antiquities of Jordan* 38 (1994): 147-172.

5 O rezultatima s te sezone možete više čitati u Željko Gregor, Preliminarni izvještaj s prve sezone arheološkog iskapanja na Tell Jalulu 1992, *Biblijski Pogledi* 2 (1994): 57-72.

nih jedinica, dok je na području B i C iskapanje uslijedilo u samo četiri kvadratne jedinice.⁷

Prema rezultatima s prve sezone iskapanja zaključeno je da Tell Jalul nije bio nastanjen poslije 8. st. pr. Kr. Međutim, rezultati s ove sezone iskapanja (osobito na područjima A i C) primorali su nas da promjenimo ovaj zaključak jer to novoiskopani materijal i zahtjeva. Prema novim nalazima očito je da je Tell Jalul bio nastanjen sve do 4. st. pr. Kr.

Tijekom ove sezone iskapano se u novim kvadratnim jedinicama na svim područjima, što znači da rad nije nastavljen u onima iz prethodne sezone. Stoga arheolozi nisu uspjeli saznati ništa iz ranije povijesti lokaliteta no što su saznali na osnovi prve sezone iskapanja, a riječ je o 10. st. pr. Kr.

Cilj je ove sezone iskapanja za područje A bio utvrditi narav i funkciju zida otkrivenog tijekom prve sezone i s tom su svrhom otvorene četiri kvadratne jedinice (A3, A4, A5 i A6) koje su bile postavljene oko kvadratne jedinice A2. Ovo je bilo nužno usljed toga što je zid bio otkriven samo sa sjeverne strane, dok je njegova južna strana još uvijek bila pod naslagama zemlje. Za područje B bilo je važno slijediti popločeni put koji je vodio prema gradskim vratima i po mogućnosti locirati i sama vrata. Tom su prilikom otvorene četiri kvadratne jedinice (B9, B10, B11 i B12) kao produljenje onih iz prethodne sezone. Područje C je pomno izabrano i locirano na sredini lokaliteta, a cilj je bio približiti se što je više moguće akropoli, gdje bi možda našli neka važnija zdanja antičkog grada, a ujedno i uspostaviti vezu u stratigrafiji između istočnog (područje B), sjeveroistočnog (područje A) i središnjeg dijela lokaliteta.

Faze nastanjenosti⁸

Deseto stoljeće prije Krista (1000-900)

Zasada ništa nije poznato o povijesti Tell Jalula prije 10. st. pr. Kr. premda postoje pouzdani indikatori (razbijena grnčarija na površini lokaliteta) da je ovaj lokalitet uistinu bio nastanjen

⁶ Vidi sliku 1.

⁷ O metodologiji iskapanja te o drugim arheološkim terminima čitajte u Gregor, str. 58-60, 68, 69.

⁸ Prema pronalascima iz ove i prethodne sezone, utvrđeno je 14 faza ljudske aktivnosti na Tell Jalulu.

čak od kalkolitičkog doba (4500-3100 g. pr. Kr.).⁹ Najraniji materijal otkriven tijekom ovih dviju sezona iskapanja pripada 10. st. pr. Kr. (vrijeme Davida i Salomona). Podaci iz ovog vremena otkriveni su prvoj sezoni (1992. iskapanja na područjima A i B, dok je ove sezone isti materijal pronađen samo na području A /kvadratna jedinica A5/), a sastoji se od debelih naslaga pepela i popaljenog materijala.¹⁰ Nažalost nikakva arhitektonska obilježja nisu pronađena, niti bilo kakav drugi građevinski materijal koji bi bio u svezi s ovim naslagama. Sudeći po ovim debelim naslagama paljevine (na nekim mjestima više od jedan metar), jasno je da je prethodni grad bio uništen i spaljen vatrom. U tim je naslagama pronađeno mnoštvo razbijene lončarije iz 10. st. pr. Kr. ili iz najranije faze željeznog doba II (1000.-586. pr. Kr.). Najbolji predstavnici su komadići kotlića za kuhanje, velikih posuda za ostavu te neispolirani komadići zdjela, vrčeva i ostale lončarije koja je bila u svakodnevnoj upotrebi.

Deveto stoljeće prije Krista (900-800)

Obadvije su sezone iskapanja donijele bogate rezultate koji pripadaju ovom periodu nastanjenosti na Tell Jalulu. Materijal iz ovog vremena otkriven je na područjima A i B, u kvadratnim jedinicama A5 i A6, te istodobno u kvadratnim jedinicama B9, B10 i B11. U kvadratnoj jedinici A6, koja je postavljena zapadno od kvadratne jedinice A2, otkriven je zid koji se nastavlja na onaj iz kvadratne jedinice A2, a otkriven je u prvoj sezoni iskapanja. Očekivalo se da će se isti zid nastaviti iz kvadratne jedinice A2 u kvadratnu jedinicu A6. Međutim to se nije dogodilo. U jednom trenutku zid iz kvadratne jedinice A2 skreće pod pravim kutom prema unutrašnjosti lokaliteta (prema jugu) i onda nakon svega 1-2 metra ponovno skreće (pod pravim kutom) prema zapadnom dijelu lokaliteta. Ovaj je sustav gradnje tipičan za ovaj period u cijeloj Palestini. Najbolji se primjeri mogu naći na Megiddu i Lahisu. Zasada je ovo jedini zid ovakve prirode pronađen u Transjordaniji. Uloga je ovakve vrste zidova, poznate pod imenom "preklapajući" ili "cik-cak" zidovi, može naći u lakšoj obrani grada,

⁹ Datiranje svih ostalih arheoloških doba dano je Željko Gregor, "Gdje se nalazio biblijski Hesbon", *Biblijski pogledi* 1 (1993): 144.

¹⁰ Vidi sliku 2.

a i u tome što su graditelji slijedili konfiguraciju tla na kome se zidovi nalaze.

Na žalost, većina kamenja s ovog zida odnesena je za druga zdanja u kasnijem periodu zbog nedostatka građevnog materijala, tako da je ostao samo jedan (prvi sloj) kamena. Sudeći prema ovim ostacima, zid je bio napravljen od grubo klesanog kamena, ne tako dojmpljive veličine, a popunjen i s manjim komadima (veličine ljudske glave, kadkad i šake) kako bi se ispunile praznine između većeg kamenja.

Osim zida iz kvadratne jedinice A6 pronađena je prostorija u kvadratnoj jedinici A5. Graditelji su iskoristili zid iz kvadratne jedinice A6 da bi dozidali stambeni prostor s unutrašnje (južne) strane zida. Cijelo zdanje nije u cijelosti otkriveno, tako da je površina ovog prostora još uvijek nepoznata. Žitelji iz ovog vremena pažljivo su poravnali tlo, koje se sastoji od popaljenih naslaga, da bi sazidali zid koji se spaja pod pravim kutom s onim iz kvadratne jedinice A6. Osim toga, unutrašnjost je prostorije zalivena tankim slojem vapnenačke žbuke, gotovo bijele boje, a debljine svega nekoliko centimetara.¹¹ Na površini ovog poda nisu pronađeni nikakvi ostaci razaranja (polupano posudje, cijele posude, popaljene grede, pepeo), što svjedoči da su žitelji napustili ovaj prostor zbog nama nepoznatih razloga.

Rad na području B je isto tako urodio plodom. Očekivanja su u ovom području bila velika, s uvjerenjem da će popločeni put pronađen tijekom prve sezone dovesti do gradskih vrata. Poznato je da su se gradska vrata iz ovog vremena sastojala od nekoliko komora.¹² Pločnik koji je išao uz vanjsku stranu gradskih zidina je u jednom trenutku prestao.¹³ Do ovog je mjesta pločnik bio popločen kamenom. Na mjestu gdje je kameni pločnik prestao prostor je bio presvučen slojem nabijene zemlje i sitnog kamena (veličine šodera), a zauzimao je površinu veličine oko 3x3 metra. Na uglovima ovog prostora nalazili su se blokovi kamena koji su služili kao ugaoni nosači. Tri od četiri nosača su pronađena, dok jedan nedostaje uslijed toga što su ga kasniji žitelji pokupili za

¹¹ Vidi sliku 3.

¹² Najbolji predstavnici koji su imali ovakva višekomorna vrata su Megiddo, Lahish, Gezer, Hazor.

¹³ Vidi sliku 4.

druga zdanja. Ovaj bi prostor trebao biti samo jedna od nekoliko komora od kojih su sačinjena gradska vrata.

Osmo stoljeće prije Krista (800-700)

Osim podataka koji su bili pronađeni tijekom prve sezone, građevinska se aktivnost iz ovog razdoblja može naći samo u kvadratnoj jedinici A6, a sastoji se od vanjskog zida grada koji je bio sazidan na prethodnom iz 9. st. pr. Kr. Razlozi zbog kojih je naselje iz 9. st. pr. Kr. bilo napušteno i zbog neodržavanja porušeno nisu nam zasada poznati, ali se može jasno vidjeti da su žitelji počeli s obnovom gradskih zdanja nakon kratkog vremena. Vanjski je zid bio obnovljen i na istim temeljima sazidan novi. Razlika je u izboru kamena za ovaj novi očitajer sada graditelji upotrebljavaju velike blokove kamena. Osim toga što je zid obnovljen, nazočnost iste aktivnosti očita je na području B, gdje je izgrađen novi pločnik koji je vodio prema gradskim vratima a otkriven je tijekom prve sezone iskapanja. Postoji mogućnost da su ove zidine služile obrani grada sve do perzijskog doba (500.-300. g. pr. Kr.).

Sedmo stoljeće prije Krista (700-600)

Prisutnost je ove faze nastanjenosti pronađena gotovo u svim kvadratnim jedinicama područja A, te istodobno i na području C. Područje A je donijelo jedno od najvažnijih otkrića sezone, pa čak i Transjordanije. U kvadratnim jedinicama A3 i A4 otkrivena je trodjelna zgrada.¹⁴ Kad je zgrada u ovim kvadratnim jedinicama bila u potpunosti otkrivena, otvorene su još dvije dodatne kvadratne jedinice južno od A3 i A4 pod nazivom A7 i A8. Ovaj pothvat je bio važan da se objelodane ostali dijelovi ove važne građevine. Nažalost ni ove dodatne kvadratne jedinice nisu bile stalne, jer je zgrada znatno veća no što se to očekivalo, tako da njezine dimenzije još nisu u cijelosti poznate. Premda duljina zgrade još nije otkrivena (a dulja je od 12 metara), njezina je širina oko 6 metara. Zbog svoje širine i duljine graditelji su bili prisiljeni da grede koje drže drugi kat ili tavanicu podupru sa stupovima unutar zgrade. U tu svrhu su načinjena dva usporedna reda stupova koji su služili kao dodatna podrška za noseće grede. U Palestini, pa i u Transjordaniji, najuobičajeniji sustav gradnje se sastojao u jednom redu stupova, dok su dva reda bila rijetkost i

¹⁴ Vidi sliku 5.

koristila su se samo za veća i važnija zdanja koja se nisu upotrebljavala kao stambeni prostor, nego kao skladišta, staje, hramovi itd.

Ova dva reda stupova dijele zgradu na tri dijela. Prostor između zidova i stupova popločen je kamenom slične veličine i oblika onom kojim je popločen put koji vodi do gradskih vrata iz područja B. Međutim, površina između stupova je načinjena od nabijene zemlje. Razlog za ovakvu gradnju podova zasad još nije u cijelosti poznat kao ni funkcija ove zgrade. Kada se dimenzije zgrade budu u potpunosti utvrdile možda će i njezina funkcija biti poznata.

Zasad su otkriveni dijelovi sjevernog, zapadnog i istočnog zida. Materijal koji se ovdje upotrebljavao sličan je onom iz prethodnih razdoblja. Uglavnom su graditelji koristili grubo isklešani kamen raznih veličina za izgradnju ove zgrade. Prostor izvan zgrade, osobito s njezine zapadne strane, isto je tako bio popločen kamenim pločama.

Na području C otkrivena je zgrada¹⁵ koja pripada ovoj fazi nastanjenosti, a iskopan je samo ugao zgrade i dio njezinog istočnog zida. Sljedeće sezone zacijelo će većina ovih zgrada biti otkrivena. Zidovi su građeni od dobrog materijala tako da su ostali u dobrom stanju i očuvani su više od metar u visinu iznad poda.

Lončarija koja je pronađena na podovima ovih zdanja i oko zidova pripada 7. st. pr. Kr.. Najizrazitiji predstavnici ovog perioda su jednako ispolirano posuđe (uglavnom zdjelice) crvene, žute i crne boje.

Prema naslagama nađenim na podovima ovih zdanja, očito je da ovo naselje nije bilo uništeno vatrom niti nekim drugim razarajućim sredstvima, nego je jednostavno bilo napušteno. Razlozi za to niti ovaj put nisu u posvema jasni. Sljedeća će sezona zacijelo pomoći u odgonetanju ovih nejasnoća.

Šesto i peto stoljeće prije Krista (600-400)

Zbog naslaga zemlje na pločniku izvan trodijelne zgrade iz područja A, žitelji su odlučili popločati ovaj prostor s kamenom. Čini se da su zidovi iz prethodnog perioda još uvijek bili u upotrebi i u ovoj fazi nastanjenosti.

¹⁵ Vidi sliku 6.

Kad je zgrada iz područja C izašla iz upotrebe, graditelji su nadozidali novu na već postojeće zidove. Za razliku od prethodne zgrade, ova je bila napravljena od lošijeg materijala. Prema naslagama na pločnicima očito je da su žitelji i ovih zdanja napustili ove stambene prostore te su zgrade bile izložene vremenu napuštenosti.

Lončarija koja je pronađena ispod ovog pločnika i oko zidova zgrade jasno govori da su žitelji ovih zdanja živjeli u perzijsko doba. Najbolji su predstavnici ovog vremena grubo posuđe sivozelenkaste boje te zdjelice i vrčevi s vrlo ostrim rubom grla.

Četvrto stoljeće prije Krista (400-300)

Poslije kraćeg vremena dolazi ponovno do nekih aktivnosti na lokalitetu. Ustvari na području A, u kvadratnoj jedinici A4 pronađeni su ostaci poda koji je bio načinjen od vapna i sitnog kamena, a postavljen je iznad onog iz prethodne faze. Budući da je ovaj pod napravljen iznad onog iz perzijskog vremena, ovaj očito pripada najkasnijoj fazi perzijskog doba, jer nikakva lončarija koja bi pripadala sljedećem grčkom razdoblju nije pronađena.

Ova je sezona donijela nekoliko vrijednih predmeta pronađenih na svim područjima, a osobito na području A i C. S područja A najzapaženiji su amonska figurica čovjeka, figurica žene i figurica lava, dok s područja C minijturni kadioni oltarčić koji se upotrebljavao za domaće bogoslužje.

Tijekom iskapanja posebna je pozornost posvećena kostima (uglavnom životinjskim) nataloženim u slojevima zemlje. Samo na području A pronađeno je 1501 životinjska kost, od čega velika većina (1176) pripada sitnoj stoci (ovce i koze), 255 kostiju pripada krupnoj stoci (govedo), a bilo je i 28 magarećih, 27 ptićjih, 9 svinjskih, 1 konjska, 1 kornjačina, te 1 gazelina kost. Ovaj je podatak vrlo važan radi utvrđivanja prehrane žitelja, te i samog gospodarstva onoga vremena. S obzirom da većina kostiju pripada sitnoj stoci, jasno je da je stočarstvo sitnom stokom bilo glavno zanimanje, ali prisutnost krupne stoke pokazuje da ratarstvo nije bilo u posvema zanemareno. To i nije neobično jer se lokalitet nalazi u središtu obradive površine i prirodno je što su to žitelji i iskoristili.

SUMMARY:

Preliminary Report on the First Season of Archeological Excavation at Tell Jalul 1994

The second season of excavation at Tell Jalul shed light on several problems that were left unanswered (nature and function of wall in Field A, location of the city gate in Field B) during the first season. A third Field (Field C) was also opened. Thus, the team worked simultaneously in three fields during this season of excavation. It is probable that the wall in Field A served as a city wall. In addition, an impressive tripartite pillared building was discovered in the same field. Another room was revealed in the square 5, which has the earliest living surface (9th century B.C.) discovered so far at Tell Jalul. In Field B one chamber of city gate was discovered, and in Field C, two phases of a building with impressive walls, with about 2 meters standing above the floor. According to the excavators, at Tell Jalul there were 14 phases of human activity. Five of them were occupational, representing the fact that the site was occupied from the 9th to the 4th century B.C.

FAZIRANJE KVADRATNE JEDINICE A3

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	DIA*	ZBIR	
III						
IV 7-0.st.	23	zid				
	22	nogostup				
	17	nogostup				
	21	napušteno	**1KŽ2, NEP	3	8	
	20	napušteno	1KŽ2, 5Ž2	9	34	brus
			2Ž2	2	14	
	16	napušteno	1KŽ2/PE, 17Ž2, 1Ž1 (?)	27	67	poklopac vrča, igla
			3KŽ2, 6Ž2	9	44	poklopac vrča
	15	napušteno	2KŽ2/PE, 2 BIŽ	13	60	poklopac vrča
			10KŽ2, 7Ž2	17	74	
	14	napušteno	3Ž2	3	10	poklopac vrča
27KŽ2, KAL			29	64	žrvanj	

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	DIA*	ZBIR	
III NAPUŠTE NOST	13	<i>napušteno</i>	24KŽ2	28	68	<i>figurica žene</i>
	11	<i>napušteno</i>	3KŽ2, 3Ž2	6	33	<i>žrvanj</i>
	10	<i>napušteno</i>	2KŽ2, 12Ž2, 1Ž1	16	96	
	8	<i>napušteno</i>	10Ž2	9	41	<i>žrvanj</i>
	7	<i>napušteno</i>	1AYB/MAM 1KŽ2	2	38	<i>izrađena kost</i>
	6	<i>napušteno</i>	3KŽ2, 8Ž2	11	35	<i>kam. za praćku</i>
	5	<i>napušteno</i>	8Ž2, 1KB(?) 2RB	12	33	<i>poklopac vrča</i>
	4	<i>napušteno</i>	1KŽ2, 2Ž2	3	7	
	3	<i>napušteno</i>	7Ž2			
			26Ž2, 1Ž1 1RB(?)	28	85	<i>kam. za praćku</i>
II GROBLJE	19	<i>grob</i>	2KŽ2/PER, 3KŽ2	6	15	<i>poklopac vrča</i>
	18	<i>grob</i>				
	12	<i>grob</i>				
	9	<i>grob</i>	12Ž2	12	69	
I SADA- ŠNJA	2	<i>podpovršina</i>	1RRIM, 2KŽ 2, 25Ž2	28	204	<i>brus</i>
	1	<i>površina</i>	2AYB/MAM 2KŽ2, 4Ž2 1KB, 1NEP	10	89	<i>žrvanj brus</i>

* Broj dijagnostičkih komada lončarije iz određenog lokusa. (*Dijagnostički komad lončarije je svaki komad na osnovi kojeg se može utvrditi karakteristika cijelog predmeta.*)

** Broj ispred skraćenice za arheološko doba označava koliko je predmeta lončarije pronađeno u tome lokusu.

SKRAĆENICE ZA ARHEOLOŠKA RAZDOBLJA: KALK - Kalkolitičko doba; RB - Rano brončano doba; SB - Srednje brončano doba; KB - Kasno brončano doba; RŽ - Rano željezno doba; Ž - Željezno doba; KŽ - Kasno željezno doba; PER - Perzijsko doba; GR - Grčko doba; RIM - Rimsko doba; BIZ - Bizantijsko doba; UM - Umayyad doba; AYB/MAM - Aybid/Mamluk doba; MOD - Moderno doba; NEP - Nepoznato doba.

FAZIRANJE KVADRATNE JEDINICE A4

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	DIA*	ZBIR	
VIII NASTA- NJENOST 7-0.st.	SB6	zid				
	SB3	slojzemlje	1KŽ2	1	8	
	SB2	slojzemlje	1KŽ2	1	56	
	SB1	slojzemlje	1KB.Ž2	1	3	
	49	slojzemlje	2NEP	2	13	
	48	slojzemlje		/	1	
	47	slojzemlje	1KB(?)	1	16	
	45	slojzemlje	2Ž2,1KB	3	10	bronč. predmet
	44	slojzemlje	5Ž2,1Ž1	5	33	
	43	slojzemlje	Ž2	1	17	
	42	slojzemlje	4Ž2	5	18	
	41	slojzemlje	1Ž2	1	1	poklopac vrča dio preslice
	39	slojzemlje	5Ž2	6	7	vrh strijele
	38	nogostup				
	36	slojzemlje	2KŽ2/PER 3Ž2,1NEP	9	26	
	32	nogostup				
	31	nogostup				
18	zid					
	SB5	slojzemlje	2KŽ2	2	22	

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	DIA*	ZBIR	
VII NAPUŠTE NOST	SB4	slojzemplje	1Ž2, 1RŽ2	2	8	
	40	slojzemplje	1Ž2	1	3	
	37	slojzemplje	5Ž2	6	14	
	35	slojzemplje	10KŽ2, 2Ž2	12	44	poklopac vrča
	34	slojzemplje	4KŽ2	4	17	
	33	slojzemplje	Z2	12	47	diopreslice, žrvanj
	29	slojzemplje	4KŽ2, 6Ž2	11	27	
	27	slojzemplje	2Ž2	2	5	
VI	SB6	zid				
6/5-0.st.	21	nogostup				
V NAPUŠTE NOST	30	slojzemplje	4KŽ2, 7Ž2 2Ž1	8	15	
	28	slojzemplje	6KŽ2, 18Ž2	31	40	izrađene kosti žrvanj
	26	slojzemplje	3Ž2	3	8	
	25	slojzemplje				
	24	slojzemplje				
IV	19	pod				
ARHITEK TONSKA 4-0.st.	18	zid				figurica-glava životinje
III NAPUŠTE NOST	22	našušteno	1KŽ2, 4Ž2	5	14	poklopac vrča
	20	napušteno				
	17	napušteno	1KŽ2, 28Ž2	31	62	
	10	slojzemplje	37KŽ2, 28Ž2	68	99	
	9	slojzemplje	33KŽ2, 3Ž2	35	58	

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	DIA*	ZBIR	
	7	<i>slojzemplje</i>	7KŽ2, 21Ž2	29	80	<i>figurica konja</i>
	6	<i>slojzemplje</i>	2KŽ2, 18Ž2	20	60	<i>žrvanj</i>
	5	<i>slojzemplje</i>	33Ž2, 1KB	34	68	<i>poklopac vrča, diopreslice</i>
	4	<i>slojzemplje</i>	1AYB / MAM 1RIM, 7KŽ2 24Ž2, 1Ž1 1SB	42	109	<i>poklopac vrča, diopreslice, zrvanj</i>
	3	<i>slojzemplje</i>	2AYB / MAM 8KŽ2, 19Ž2, 8KB	55	138	<i>figur. Amonca, kamen za pračku</i>
	II GROBLJE	23	<i>grob</i>			
16		<i>grob</i>	2Ž2	2	25	
15		<i>grob</i>				
14		<i>grob</i>				
13		<i>grob</i>				
12		<i>grob</i>				
11		<i>grob</i>				
8		<i>grob</i>	8KŽ2, 22Ž2	31	51	
I SADA- ŠNJA	2	<i>podpouršina</i>	1KŽ2, 14Ž2, 2Ž1	17	62	
	1	<i>pouršina</i>	6AYB / MAM 1GR, 18KŽ2 3Ž2, 2Ž1, 2NEP	35	119	

FAZIRANJE KVADRATNE JEDINICE A5

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
V						
XI	26	sloj razaranja	1RŽ2, 2Ž2 4Ž1	7	65	
RAZARANJE	25	sloj razaranja	1Ž1	1	10	
X	30	zid				
ARHITEKTONSKA 9-0.st.	24	pod				
IX	22	slojzemlje				
	SB1	slojzemlje	1KŽ2 (7.ST.)	1	19	
NAPUŠTENOST	29	slojzemlje	2Ž2, 2KŽ1/RŽ2, 1SBIC	6	17	
VIII	SB3	zid				
	ARHITEKTONSKA 7-0.st.	28	nogostup			
VII	SB2	slojzemlje	1Ž2	1	12	
	NAPUŠTENOST	27	slojzemlje	1KŽ2/PER, 2KŽ2	2	16
VI	9	nogostup				
ARHITEKTONSKA 6/5-0.st.						
	23	hrpa kamenja	1KŽ2, 1Ž2	2	35	
	13	pepeljasti sloj	2KŽ2/PER, 1KŽ2, 7Ž2	11	69	dio preslice, kam. za pračku, žrvanj
	12	hrpa kam.				
	11	slojzemlje	2Ž2	2	13	

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
V NAPUŠTE NOST	21	sloju rupi	1PER/GR 1KŽ2/PER, 2Ž2	4	43	kam. za pračku, žrvanj
	20	sloju rupi	2KŽ2/PER, 3KŽ2	7	47	dio tkal. stroja, diopreslice
	17	sloju rupi	1KŽ2/PER, 9Ž2,1Ž1	16	140	žrvanj, vrh koplja, dio tkalačkog stroja
	16	sloju rupi	11KŽ2/PER ,4KŽ2,4Ž2	19	96	diopreslice, dio tkalačkog stroja
	15	sloju rupi	3KŽ2/PER, 4KŽ2	7	75	
IV ARHITEK TONSKA 5/4-0.st.	31	zid				
III NAPUŠTE NOST	18	sloj zemlje	5KŽ2/PER, 72Ž,1Ž1	18	122	dio ogrlice, dio tkalačkog stroja
	4	sloj zemlje	1PER,7KŽ2 ,7Ž2	17	102	žrvanj
	3	sloj zemlje	3KŽ2/PER, 9KŽ2,30Ž2	42	234	
II GROBLJE	19	grob				
	14	grob				
	10	grob				
	8	grob				
	7	grob				
	6	grob				
	5	grob				
I	2	potpouršina	1AYB/MAM ,1KŽ2,13Ž2	24	36	

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
V						
SADA-ŠNJA	1	<i>pouršina</i>	2AYB/MAM ,1KŽ2,4Ž2	12	19	

FAZIRANJE KVADRATNE JEDINICE A6

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
IX RAZARANJE	33	<i>razaranje</i>	2Ž2	2	14	
	32	<i>razaranje</i>		/	9	
	31	<i>razaranje</i>	1Ž1,1KB	2	21	
	30	<i>razaranje</i>	2Ž2	7	35	
	28	<i>razaranje</i>	4KŽ2,1Ž2	5	108	
	27	<i>razaranje</i>		/	31	
	26	<i>razaranje</i>	2Ž2, 2Ž1, 5KB, 1NEP	10	14	<i>diopreslice</i>
	25	<i>razaranje</i>	1Ž2, 1SB, 3KB	6	45	
	24	<i>razaranje</i>	11Ž2, 1Ž1	12	84	<i>diopreslice</i>
	23	<i>razaranje</i>	2KŽ2, 2Ž2, SB, 2KB, 1NEP	9	117	
VIII ARHITEK TONSKA	34	<i>zid</i>				
9-0.st.	29	<i>zid</i>				
VII ARHITEK TONSKA	21	<i>zid</i>				
8-0.st.	20	<i>zid</i>				

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
VI-ROV PLJAČKA ŠA	16	slojzemlje	2Ž2	2	36	
V NAPUŠTE NOST	19	slojzemlje	1KŽ2/PER, 6Ž2,3KB	13	123	bakrena šipka
	12	slojzemlje	3KŽ2,14Ž2	18	69	poklopac vrča, dio figurice
	11	slojzemlje	3KŽ2,14Ž2, 1SB	20	95	poklopac vrča, dip preslice
	10	slojzemlje	1KŽ2,8Ž2, 1Ž1	10	28	dip preslice
	9	slojzemlje	2KŽ2/PER, 1KŽ2,3Ž2	5	44	
IV POD	8	pod		/	6	
	6	pod		/	5	
III NAPUŠTE NOST	5	slojzemlje	3KŽ2,17Ž2, 1Ž1,1KB (?),1NEP	29	189	poklopac vrča, dio figurice
	3	slojzemlje	4AYB/MAM 5KŽ2,7Ž2,3 Ž1,2RB	22	163	
II GROBLJE	22	grob				
	18	grob				
	17	grob				
	15	grob	1Ž2,2Ž1	3	20	
	14	grob	3Ž2	4	20	
	13	grob	2Ž2	2	8	
	7	grob	1Ž2	1	7	
	4	grob	1AYUB/- MAM,2Ž2, 1NEP	6	27	dio tkalačke naprave

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
ISADA-ŠNJA	2	potpovršina	1UM, 1AYB/ MAM; 1PER 2KŽ2, 9Ž2, 1 Ž1, 1KB(?)	16	88	brus
	1	površina	3AYB/MAM 5KŽ2, 4Ž2, 2Ž1	14	103	poklopac vrča

FAZIRANJE KVADRATNE JEDINICE A7

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
IV ARHITEK TONSKA	14	pod				
	12	nogostup				
	11	zid				
IIIc napušteno st	10	napuštenost	3KŽ2, 6Ž2	9	47	diopreslice
	8	hrpa kamenja	1KŽ2/PER	3	12	
		napuštenost	1MAM, 2KŽ 2/PER, 2KŽ 2, 6Ž2	16	18	žrvanj, kameni predmet
IIIb JAMA	13	nepoznata				
IIIa NAPUŠTE NOST	6	sloj zemlje	3KŽ2, 11Ž2, 2Ž1	15	74	žrvanj
	4	sloj zemlje	1Ž1	1	11	žrvanj brus
	3	sloj zemlje	3KŽ2/PER	3	24	
II	9	grob				

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
GROBLJE	5	<i>grob</i>	4Ž2	5	25	
	I	2	<i>potpovršina</i>	1MOD,1AY B/MAM,2K Ž2,2Ž2	5	16
SADA- ŠNJA	1	<i>površina</i>	1KŽ2/PER	1	11	<i>žrvanj</i>

FAZIRANJE KVADRATNE JEDINICE A8

FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
VI	19	<i>slojzemplje</i>	5KŽ2,5Ž1,6 KB,1SBIIC /KB1	20	26	
	NASTA- NJENOST 7-0.st.	18	<i>zid</i>			
		16	<i>slojzemplje</i>	3Ž2,1kb(?)	4	27
V	21	<i>slojzemplje</i>	2KŽ2,5Ž2	7	10	
	13	<i>slojzemplje</i>	4KŽ2/PER 17KŽ2,29Ž 2,2Ž1,1KB	52	99	
NAPUŠTE NOST	10	<i>slojzemplje</i>	4KŽ2,5Ž2,- 1Ž1	11	19	
IV	17	<i>zid</i>				
ARHITEKT ONSKA 5/4-0.st.	12	<i>temelj. kan.</i>	5KŽ2,5Ž2,1 NEP	11	21	
III	14	<i>slojzemplje</i>				
	9	<i>hrpa kamenja</i>				

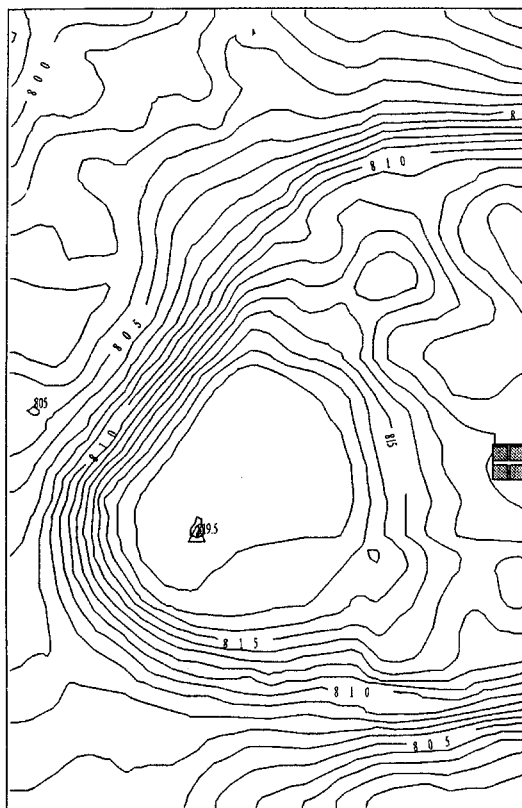
FAZA	LOKUS		LONČARIJA			PREDMETI
	#	FUNKCIJA	DOBA	*DIA	ZBIR	
NAPUŠTENOST	7	slojzemplje	2KŽ2/PER 6KŽ2,15Ž2	24	58	
	4	slojzemplje	1KŽ2/PER 8KŽ2,13Ž2 2Ž1	33	69	
	3	slojzemplje	1ISL,1GR,3 KŽ2,8Ž2	14	30	
II GROBLJE	15	grob				
	11	grob				
	8	grob				
	6	grob				
	5	grob				
SADAŠNJOST	2	potpovršina	1ISL, /KŽ2 /PER,5KŽ2 23Ž2	36	102	
	1	površina	1RIM,2KŽ2 /PER,2KŽ2 3Ž2,1Ž1	9	46	figuricalava

ZAJEDNIČKE FAZE PODRUČJA A

FAZA	LOKACIJA	DOBA
XIV UNIŠTENJE	*5(XI),6(IX)	POČETAK ŽELJEZNOG DOBA 2 (oko 1000.g.pr.Kr.)
XIII ARHITEKTONSKA	5(X);6(VIII)	9-0. st. pr.Kr.
XII NAPUŠTENOSTI	5(IX)	

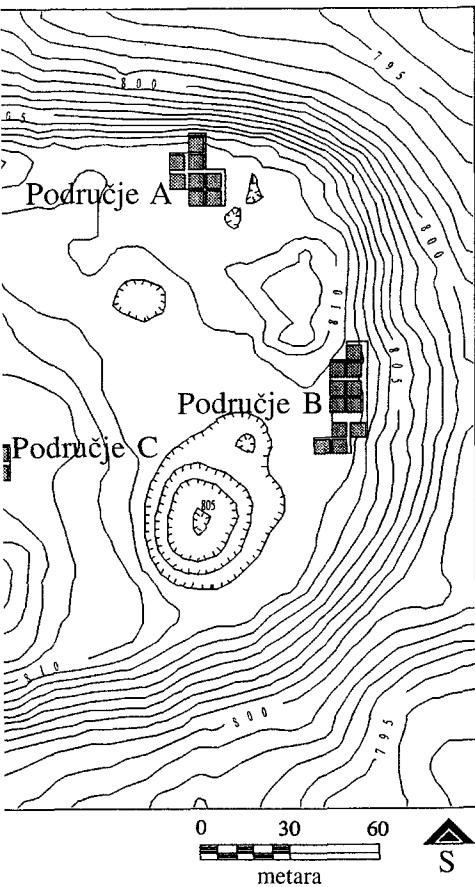
FAZA	LOKACIJA	DOBA
XI ARHITEKTONSKA	6(VII)	8-0. st. pr. Kr.
X ROVPLJAČKAŠA	6(VI)	
IX ARHITEKTONSKA	3(IV); 4(VIII); 5(VIII); 7(IV); 8(VI)	7-0. st. pr. Kr.
VIII NAPUŠTENOSTI	3(III); 4(VII); 5(VII); 7(III); 8(V)	
VII ARHITEKTONSKA	4(VI); 5(VI)	6 / 5-0. st. pr. Kr.
VI NAPUŠTENOSTI	4(V); 5(V); 6(V)	
V ARHITEKTONSKA	4(IV); 5(IV); 8(IV)	4-0. st. pr. Kr.
IV ARHITEKTONSKA	6(IV)	<i>nepoznato</i>
III NAPUŠTENOSTI	4(III); 5(III); 6(III); 8(III)	
II GROBLJA	3(II); 4(II); 5(II); 6(II); 7(II); 8(II)	19. st. poslije Krista
I SADAŠNJA	3(I); 4(I); 5(I); 6(I); 7(I); 8(I)	

* Arapski broj označava kvadratnu jedinicu, a rimski fazu u toj kvadratnoj jedinici.

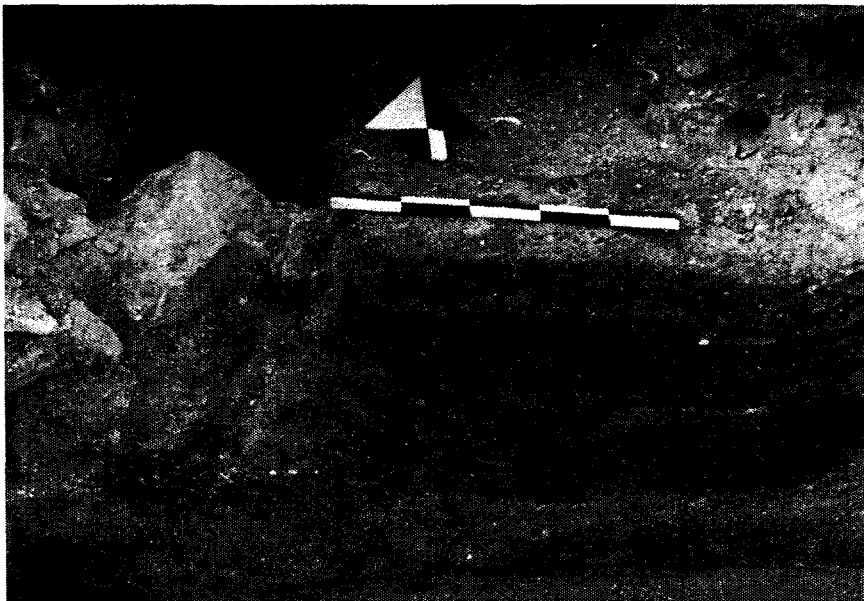

Slika 1.

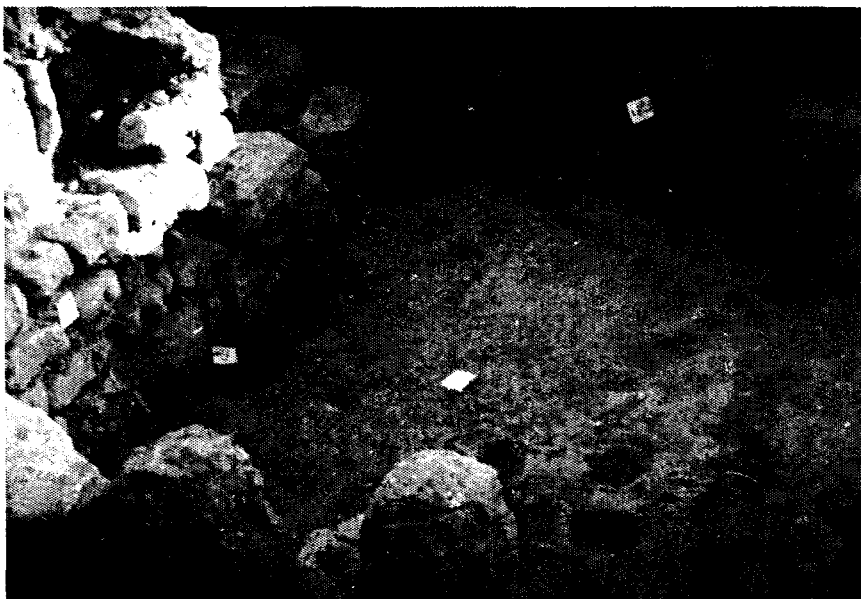
Konturni intervali 1 metar. Elevacija u metrima.

Ž. Gregor, Prel. izvještaj... na Tell Jalulu 1994. - Biblijski pogledi, 3 (2), 139-163. (1995.)

Slika 2.

Slika 3.

Slika 4.

Slika 5.

Slika 6.

(Sve su slike i tablice objavljene uz dopuštenje "Institute of Archeology" i Horn Archaeological Museum", Andrews University, Berrien Springs, MI 49104-0990, SAD, a pribavio ga je autor.)